Euroopan parlamentti
2019-2024

Ulkoasiainvaliokunta

2023/0441(CNS)

21.2.2024

LAUSUNTOLUONNOS

ulkoasiainvaliokunnalta

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle

ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi yhteensovittamis- ja yhteistyötoimenpiteistä edustusta vailla oleville unionin kansalaisille kolmansissa maissa annettavan konsuliviranomaisten suojelun helpottamiseksi annetun direktiivin (EU) 2015/637 ja EU:n tilapäisen matkustusasiakirjan laatimisesta annetun direktiivin (EU) 2019/997 muuttamisesta
(COM(2023)930 – C9-0015/2024 – 2023/0441(CNS))

Valmistelija (*): Nacho Sánchez Amor

(*) Valiokuntien yhteistyömenettely – työjärjestyksen 57 artikla

PA_Legam

LYHYET PERUSTELUT

Komission ehdotuksessa esitetään Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) ja Euroopan unionin edustustojen roolin ja toiminnan huomattavaa laajentamista, mukaan lukien uudet ja muutetut säännökset, jotka koskevat valmiuksia ja reagointia Euroopan unionin ulkopuolisiin kriiseihin.

Euroopan ulkosuhdehallinnon ja sen eri yksiköiden valvonta, mukaan lukien EU:n edustustojen ja EUH:n kriisinhallintakeskuksen organisointi ja toiminta, kuuluu työjärjestyksen liitteessä VI olevan I.3 kohdan mukaisesti ulkoasiainvaliokunnan (AFET) yksinomaiseen toimivaltaan. EU:n edustustojen työ käsittää myös Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 35 artiklassa tarkoitetun unionin kansalaisten oikeuden suojeluun kolmansien maiden alueella.

EUH:n, EU:n edustustojen ja kriisinhallintarakenteiden organisaatiosta ja toiminnasta säädetään 26. heinäkuuta 2010 annetussa neuvoston päätöksessä 2010/427/EU, jonka osalta AFET-valiokunta on toimivaltainen. Vuoden 2022 turvallisuus- ja puolustusalan strategisessa kompassissa, joka kuuluu myös AFET-valiokunnan toimivallan piiriin, käynnistettiin EUH:n kriisinhallintamekanismien, mukaan lukien konsuliavun ja kenttäturvallisuuden, uudelleentarkastelu.

Parlamentti hyväksyi 15. maaliskuuta 2023 yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevan suosituksen EUH:n toiminnan tarkastelemisesta ja entistä vahvemmasta EU:sta maailmassa (2021/2065(INI)). AFET-valiokunta toimi siitä vastaavana valiokuntana. Suositus kattaa monenlaisia Euroopan ulkosuhdehallintoon liittyviä kysymyksiä, mukaan lukien EU:n kriisinhallintakeskuksen tuki EU:n ja jäsenvaltioiden suurlähetystöjen ja edustustojen toimien koordinoinnissa sekä niiden EU:n kansalaisille kriisiaikoina tarjoamat palvelut.

Komission ehdotuksessa Euroopan ulkosuhdehallinnon (ja sen kriisinhallintarakenteiden ja EU:n edustustojen) rooli nostetaan uudelle tasolle siten, että konsuliviranomaisten suojelu nivoutuu yhteen Euroopan ulkosuhdehallinnon ulko-, turvallisuus- ja puolustuspoliittisen roolin kanssa aina, kun on tehtävä päätöksiä arviointien, kolmansien maiden kanssa solmittujen yhteyksien, sotilaallisten voimavarojen käytön ja muiden YUTP:lle/YTPP:lle ominaisten tekijöiden perusteella.

TARKISTUKSET

Ulkoasiainvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokuntaa ottamaan huomioon seuraavan:

Tarkistus 1

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 24 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(24 a) Jäsenvaltioiden on varmistettava,

että konsuliviranomaisten antamaa suojelua koskevat tiedot ovat helposti saatavilla ja ajan tasalla. Tämän vuoksi EU:n kansalaisten olisi saatava kolmansissa maissa ollessaan erityisesti kriisiaikoina sähköisesti välitettyjä ja kontekstisidonnaisia viestejä oikeuksistaan ja siitä, miten niitä voi käyttää.

Or. en

Tarkistus 2

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 26 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(26) Tehokas koordinointi on ratkaisevan tärkeää kriisitoiminnan tehokkuuden varmistamiseksi. Tehokkaan koordinoinnin varmistamiseksi EUH:n kriisinhallintakeskuksen ja komission hätäavun koordinointikeskuksen olisi tuettava jäsenvaltioiden toimia. Unionin koordinoitu kriisitoiminta on erityisen tärkeää evakuointitilanteissa, jotta voidaan varmistaa, että saatavilla oleva tuki annetaan tehokkaasti ja että käytettävissä olevia evakuointivalmiuksia hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla. Tästä syystä tiedot käytettävissä olevista evakuointivalmiuksista olisi jaettava hyvissä ajoin, myös silloin, kun pelastus- ja evakuointioperaatioissa käytetään sotilaallisia voimavaroja.	(26) Tehokas koordinointi on ratkaisevan tärkeää kriisitoiminnan tehokkuuden varmistamiseksi. Tehokkaan koordinoinnin varmistamiseksi EUH:n kriisinhallintakeskuksen ja komission hätäavun koordinointikeskuksen olisi tuettava jäsenvaltioiden toimia. Unionin koordinoitu kriisitoiminta on erityisen tärkeää evakuointitilanteissa, jotta voidaan varmistaa, että saatavilla oleva tuki annetaan tehokkaasti ja että käytettävissä olevia evakuointivalmiuksia hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla. Tästä syystä ***asiaankuuluvat ja ensi käden*** tiedot ***esimerkiksi*** käytettävissä olevista evakuointivalmiuksista olisi jaettava hyvissä ajoin, ***jotta voidaan reagoida nopeasti ja tehokkaasti,*** myös silloin, kun pelastus- ja evakuointioperaatioissa käytetään sotilaallisia voimavaroja. ***EUH:n olisi voitava tältä osin saada jäsenvaltioilta automaattisesti ja jatkuvasti tietoja kolmansien maiden tilanteesta.***

Or. en

Tarkistus 3

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 34 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(34 a) EUH:n talousarviota olisi korotettava asianmukaisesti jäsenvaltioiden korvauksista saatavien tulojen lisäksi, jotta voidaan varmistaa, että EU:n kansalaisille annettavaa apua ja/tai suojelua koskevat velvollisuudet täytetään asianmukaisesti. Maailmanlaajuisten jatkuvien kriisien ja konfliktien vaikutukset voivat aiheuttaa riskin jäsenvaltioiden konsuliviranomaisten antaman suojelun ja/tai avun ylikuormittumisesta erityisesti vakavien kriisien aikana. EUH:lla ja unionin edustustoilla, joilla on tässä suhteessa yhä tärkeämpi rooli, on ollut keskeinen koordinointitehtävä paikan päällä.

Or. en

Tarkistus 4

Ehdotus direktiiviksi
1 artikla – 1 kohta – 4 alakohta
Direktiivi (EU) 2015/637
11 artikla – 2 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	2 a. EUH:lle ja unionin edustustoille osoitetaan tarvittavat täydentävät rahoitus- ja henkilöstöresurssit yleiskustannusten ja horisontaalisen hallinnollisen lisärasituksen kattamiseksi.

Or. en

Tarkistus 5

Ehdotus direktiiviksi
1 artikla – 1 kohta – 4 alakohta
Direktiivi (EU) 2015/637
13 artikla – 4 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	4 a. Jäsenvaltioiden on parannettava kolmansissa maissa sijaitsevien unionin edustustojen tilannetietoisuutta muun muassa vaihtamalla säännöllisesti päivitettyjä tietoja riskiarvioista ja EU:n kansalaisten turvallisuuteen mahdollisesti kohdistuvista uhkista.

Or. en

Tarkistus 6

Ehdotus direktiiviksi
1 artikla – 1 kohta – 4 alakohta
Direktiivi (EU) 2015/637
13 artikla – 5 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	5 a. EUH tarjoaa tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa konsuliviranomaisten kriisivalmius- ja kriisinhallintakoulutusta unionin virkamiehille sekä jäsenvaltioiden diplomaatti- ja konsulihenkilöstölle.

Or. en

Tarkistus 7

Ehdotus direktiiviksi
1 artikla – 1 kohta – 5 alakohta
Direktiivi (EU) 2015/637
13 a artikla – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
2. Tarvittaessa jäsenvaltioita voidaan tukea yhteisillä konsuliviranomaisten ryhmillä, jotka koostuvat jäsenvaltioiden asiantuntijoista, erityisesti niiden jäsenvaltioiden asiantuntijoista, joilla ei ole edustusta kriisin koettelemassa kolmannessa maassa, sekä EUH:n ja komission yksiköiden asiantuntijoista. Yhteisiä konsuliviranomaisten ryhmiä on voitava lähettää nopeasti konsulipalveluihin vaikuttavasta kriisistä kärsiviin kolmansiin maihin. Osallistuminen yhteisiin konsuliviranomaisten ryhmiin on vapaaehtoista.	2. Tarvittaessa jäsenvaltioita voidaan tukea yhteisillä konsuliviranomaisten ryhmillä, jotka koostuvat jäsenvaltioiden asiantuntijoista, erityisesti niiden jäsenvaltioiden asiantuntijoista, joilla ei ole edustusta kriisin koettelemassa kolmannessa maassa, sekä EUH:n ja komission yksiköiden asiantuntijoista. Yhteisiä konsuliviranomaisten ryhmiä on voitava lähettää nopeasti konsulipalveluihin vaikuttavasta kriisistä kärsiviin kolmansiin maihin. Osallistuminen yhteisiin konsuliviranomaisten ryhmiin on vapaaehtoista. ***EUH ja komissio tukevat näiden asiantuntijoiden ja yhteisten konsuliviranomaisten ryhmien valmiutta.***

Or. en

Tarkistus 8

Ehdotus direktiiviksi
1 artikla – 1 kohta – 5 alakohta
Direktiivi (EU) 2015/637
13 a artikla – 4 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
4. Apua antaessaan jäsenvaltiot voivat ***tarvittaessa pyytää*** tukea unionin välineistä, kuten EUH:n ja sen kriisinhallintakeskuksen kriisinhallintarakenteista ***sekä*** unionin pelastuspalvelumekanismista päätöksen N:o 1313/2013/EU 7 artiklalla perustetun hätäavun koordinointikeskuksen ***kautta.”***	4. Apua antaessaan jäsenvaltiot voivat ***saada*** tukea unionin välineistä, kuten EUH:n ja sen kriisinhallintakeskuksen kriisinhallintarakenteista***. Jäsenvaltiot voivat ottaa toimiin mukaan*** unionin pelastuspalvelumekanismista päätöksen N:o 1313/2013/EU 7 artiklalla perustetun hätäavun koordinointikeskuksen ***ja tarvittaessa yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan puitteissa toteutettavat EU:n operaatiot.***

Or. en

Tarkistus 9

Ehdotus direktiiviksi
1 artikla – 1 kohta – 6 alakohta
Direktiivi (EU) 2015/637
2 a luku – 13 b artikla – 1 kohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle ***ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle*** vähintään kerran vuodessa seuraavat tiedot:	1. Jäsenvaltioiden on toimitettava ***EUH:lle ja*** komissiolle vähintään kerran vuodessa seuraavat tiedot:

Or. en

Tarkistus 10

Ehdotus direktiiviksi
1 artikla – 1 kohta – 6 alakohta
Direktiivi (EU) 2015/637
2 a luku – 13 c artikla – 1 kohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä tiedottaakseen kansalaisilleen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 20 artiklan 2 kohdan c alakohdassa vahvistetusta oikeudesta***.*** ***Tähän voivat sisältyä esimerkiksi seuraavat toimenpiteet:***	1. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä tiedottaakseen kansalaisilleen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 20 artiklan 2 kohdan c alakohdassa vahvistetusta oikeudesta ***erityisesti siten, että***

Or. en

Tarkistus 11

Ehdotus direktiiviksi
1 artikla – 1 kohta – 6 alakohta
Direktiivi (EU) 2015/637
2 a luku – 13 c artikla – 1 kohta – johdantokappale – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) jäljennetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 23 artiklan ensimmäinen virke kansallisiin passeihin;	***Poistetaan.***

Or. en

Tarkistus 12

Ehdotus direktiiviksi
1 artikla – 1 kohta – 6 alakohta
Direktiivi (EU) 2015/637
2 a luku – 13 c artikla – 1 kohta – johdantokappale – c alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	c) kehitetään automaattisia ilmoitusjärjestelmiä, kuten puhelinverkkojen kautta toimivia tekstiviestijärjestelmiä, jotta kaikille EU:n kansalaisille voidaan antaa perusyhteystiedot konsuliviranomaisten suojelua varten heidän saapuessaan kolmanteen maahan, sekä varoitusviestejä kriisitilanteissa.
	Lisäksi jäsenvaltiot voivat jäljentää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 23 artiklan ensimmäisen virkkeen kansallisiin passeihin.

Or. en

Tarkistus 13

Ehdotus direktiiviksi
1 artikla – 1 kohta – 9 alakohta
Direktiivi (EU) 2015/637
16 b artikla – 1 kohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden on varmistettava, että	Jäsenvaltioiden on varmistettava, että

edustusta vailla olevilla kansalaisilla on kansallisen lainsäädännön ***nojalla käytössään tehokkaat oikeussuojakeinot*** siltä varalta, että heidän tämän direktiivin mukaisia oikeuksiaan loukataan.	edustusta vailla olevilla kansalaisilla on ***tosiasialliset mahdollisuudet käyttää*** kansallisen lainsäädännön ***mukaisia valitusmekanismeja ja oikeussuojakeinoja*** siltä varalta, että heidän tämän direktiivin mukaisia oikeuksiaan loukataan.

Or. en

Tarkistus 14

Ehdotus direktiiviksi
1 artikla – 1 kohta – 10 alakohta
Direktiivi (EU) 2015/637
19 artikla – 3 kohta – 1 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
3. Komissio arvioi ***direktiiviä*** aikaisintaan [***kahdeksan*** vuoden kuluttua muutosdirektiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä asetetun määräajan jälkeen] ja esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen arvioinnin tärkeimmistä havainnoista.	3. Komissio arvioi ***tämän direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ja soveltamista*** aikaisintaan [***viiden*** vuoden kuluttua muutosdirektiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä asetetun määräajan jälkeen] ja ***sen jälkeen viiden vuoden välein ja*** esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen arvioinnin tärkeimmistä havainnoista***, mukaan lukien tämän direktiivin mukaisten oikeuksien mahdolliset loukkaukset***.

Or. en